

ರೈತಮಿತ್ರ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು

ರೈತರಿಗೆ ಉಪದ್ರವಿ ಕೀಟಗಳಾದ ಸಸ್ಯಹೇನು, ಹಿಟ್ಟುತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ 'ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಕ'ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳು ಚಳಿಗಾಲ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತಿಶಿರ ನಿರ್ದೇಗಿ ಜಾರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ವಸಂತ ಋತು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಕ್ರಿಯಗೊಂಡು ಸಂಗಾತಿಯ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತವೆ.

■ ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ಲಾರ್ವಾ

ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು

ರೈತರು ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಬರಗಾಲ ಎದುರಿಸುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೀಟಭಾದೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುವ ಇಂಥ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಶತ್ರುಗಳಾದ ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದನ್ನೇ 'ಜೈವಿಕ ಹತೋಟಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜೈವಿಕ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರತಂತ್ರ ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಇಂಥ ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳು ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ 'ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು'ಗಳನ್ನು 'ಆರು ಚುಕ್ಕೆಗಳ ಅಂಕುಡೊಂಕು ಪಟ್ಟಿಯ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ದುಂಬಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಸ್ ಸ್ಪಾಟೆಡ್ ಜಿಗ್‌ಜಾಗ್ ಲೇಡಿಬರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಸಿಕ್ಸ್ ಸ್ಪಾಟೆಡ್ ಜಿಗ್‌ಜಾಗ್ ಲೇಡಿಬರ್ಡ್ ಬೀಟಲ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕೈಲೋಮೀನ್ಸ್ ಸೆಕ್ಸ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಯುಲಾಟಾ (Cheilomenes sexmaculata) ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿ, ಸಂಧಿಪದಿಗಳ ಕೀಟ ವರ್ಗದ ಕೋಲಿಯೊಪ್ಟರಾ ಗಣದ, ಕೊಕ್ಕಿನೆಲ್ಲಿಡೆ (Coccinellidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊಕ್ಕಿನೆಲ್ಲಿಡೆ (Coccinellid) ಎಂಬುದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದವಾಗಿದ್ದು ಇದರರ್ಥ 'Scarlet', ಅಂದರೆ ಕಡುಗೆಂಪು.

ಈ ಚಿಕ್ಕ ದುಂಬಿಯ ದೇಹ ಸುಮಾರು 3ರಿಂದ 4 ಮಿ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ದುಂಡಾದ ಶರೀರ, ಹಳದಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಿಗ್‌ಜಾಗ್ ಪಟ್ಟಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣದಾದ ಎರಡು ಗ್ರಹಣಾಂಗಗಳು ಹಾಗೂ ಪುಟ್ಟದಾದ ತಿಳಿ ಕಿತ್ತಳೆ ವರ್ಣದ ಆರು ಕಾಲುಗಳಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ

6000 ಪ್ರಜಾತಿಯ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳಿರುವ ದಾಖಲೆಯಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಪಿಲಾಚನಾ (Epilachna) ಎನ್ನುವ ಪ್ರಭೇದದ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ಮಾತ್ರ ಸಸ್ಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ಪ್ರಭೇದಗಳು ರೈತಮಿತ್ರ ಕೀಟಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೊಟ್ಟೆ, ಮರಿಹುಳು, ಲಾರ್ವಾ, ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ - ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಮರಿ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳು ಸಸ್ಯಹೇನು, ಹಿಟ್ಟುತಿಗಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯಹೇನುಗಳು ಹತ್ತಿ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಜೋಳ, ಕಬ್ಬು, ಭತ್ತ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಎಲೆ, ಸುಳಿ, ಕಾಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಸ್ಯಹೇನುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ಎಂಬ ವರದಾನ ನೀಡಿದೆ.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ಈ ಹುಳುಗಳು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಯ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸುಪ್ರಾವಸ್ಥೆಯ (ಹೇಬರ್ಡ್) ಶಿಶಿರ ನಿರ್ದೇಗಿ ಜಾರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ವಸಂತ ಋತು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಕ್ರಿಯಗೊಂಡು ಸಂಗಾತಿಯ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತವೆ.

ವರ್ಷ ಋತುವಿನ ಅನತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಹೇನುಗಳಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಉಪದ್ರವಿ ಕೀಟಗಳಾದ ಸಸ್ಯಹೇನು, ಹಿಟ್ಟುತಿಗಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ 'ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಕ'ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಉಪದ್ರವಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ರೈತರು ಬಳಸುವ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳೂ ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in